

VAS ÉS FÉMMUNKÁS

Foala oficială a Uniunii Muncitorilor în Fer, Metal și Chimică din România || A romániai vas, fém és vegyipari munkások országos szövetségének hivatalos közlönye

TELEFON: 4-50-13

Apare la 1 ale fiecărei luni // Megjelenik minden hó elsején
Redactor responsabil: RUSU SIMION

Redacția și Administrația:
BUCUREȘTI VI, STRADA CAZĂRMEI No. 1

A munkásosztály kenyérért való küzdelme

Izgalmas, nyugtalan, az évnek minden napjában a bizonytalanság idegőrlő órai peregek le Európa népei felett, a hátunk mögött maradt 1938-ik esztendőben. A béke soha ingatlabb, bizonytalanabb nem volt, mint az elmúlt esztendő folyamán. Emberek, fajok, nemzetek állottak szemben egymással, hogy megsemmisítsék másoknak életét, feldulják családját, boldogságát.

Minden ország népének borzadott a háta a háboru hallatára, senki emberfia, aki a jőzan ész és gondolat ura volt, nem akart háborút és ha parancs lett volna rá, mégis mindenki a helyén lett volna. Ez az államhatárral szembeni fejelem és kötelezettség. Az állammal és törvénnyel szemben fejelemzettnek és engedelmesnek kell lennie minden állampolgárnak. De amit annyiszor elmondottak a demokráciának és a haladásnak a képviselői, mi is feltehetjük a kérdést: nem élhetnek háboru nélkül a világ népei? Igen, élhetnek! Mert a háboru csak gyűlöletet terem. Minden háboru egy újabb háborunak a melegágya. Az emberiség boldogulását csak a békés együttműködés szolgálja úgy az egyes országok között, mint azon belül.

A felvilágosodott, szervezett munkásság ennek tudatában az egész világon a békés együttműködés iránt törekedik. És a romániai szervezett munkásság is ezt az irányelvet képviseli, ami azonban nem zárja ki azt az eshetőséget, hogy ha az országot bárhonnán jövő ellenség támadja meg, védelmére kell annak minden erejének és tudásának igénybevétele, hogy szabad és idegen hatalom befolyásától mentes legyen ez a föld, melyet hazájának nevez. Ez az igazi szervezett öntudatos munkásosztály álláspontja.

*

Románia szervezett munkásosztálya felett 1938-ban nem egy viharfelhő vonult végig. A régi politikai pártok örökségeként kaptuk 1938. év elején a szerencsére elég hamar kiment Goga-féle pártkormányzást, amely párt mindent felborulással fenyegetett. Azonban az ország legfőbb tényezője idejekorán új alkotmányt, új kormányzást adott az országnak és ezzel megnyitotta a lehetőséget minden román alattvaló részére, akik az ország törvényeit tiszteletben tartják, hogy az ország gazdasági életében a boldoguláshoz vezető utat megtalálják.

Bár a társadalmi osztályok közötti gazdasági egyenlőséget nem lehet rendeletekkel egy nevezőre hozni, de a ma fennálló törvények lehetőséget nyújtanak, hogy minden társadalmi osztály és így a munkásosztály is az ő szakmai szervezete útján hathatósan védelmezze gazdasági és szociális érdekeit. Minden bizonnyal ez a cél lebegett a mai kormányzat szeme előtt, amikor megalkotta az új szakmai szervezetekről szóló törvényt. A munkásosztálynak nincs más védvára, mint a saját maga által teremtett és igazgatott szervezete. Ezt a jogát és igazát ismerték el és erősítették meg, amikor a fentemlített törvényt az ország uralkodója szentesítette.

Tökés társadalmi rendszerben élünk. És ennek velejárója, hogy a tőke és a termelési eszközök felett rendelkező osztálynak első sorban a profit a fontos és csak akkor termel, ha a megfelelő profit biztosítva van, de sohasem azért, hogy a dolgozó osztálynak munkája legyen. Eppen ezért, az ország mindenkori kormánya kell legyen az a mindenek fölé emelkedő hatalom, amely hatalmi erejénél

fogva a gazdasági és társadalmi erők kiegyensúlyozására törekszik. És a gazdaságilag gyengébb félnek a védelmét emberi, társadalmi és nemzetgazdasági szempontokból fontos feladatának tartja. Mert egy ország előrehaladását, felvirágzását nem az egynehány kézben összehalmozott vagyon jelenti, hanem a dolgozó rétegek fogyasztóképesége, jóltáplált, egészséges és kulturált munkaszerető állampolgárok milliói. Pillanatig sem vonjuk kétségbe, hogy az ország kormánya és mint a legilletékesebb, Ralea munkaügyi miniszter ur nem volna ennek tudatában, de az alantasabb hatóságok, akik hivatva vannak a napi gyakorlati életben munkásproblémák ügyeiben intézkedni, ugyanilyen szemüvegen át kellene nézzék a dolgokat és ne lássanak a munkásság bérkövetelésében felforgató célokat, hanem tényleg tekintsék azokat a munkásság jogos kenyérkérdésének és ha nem támogatják őket, tanúsítsanak velük szemben jóakaratu pártatlanságot.

A drágaság folyton nő, napi kenyérgondok sorvasztják a családapák millióit, akik a szárazkenyérre valót is hiányosan tudják előteremteni gyermekeik részére. Sőt, penészes, egészségtelen vityillókban élnek le életüket. A sovány keresetből nem jut egészséges lakásért sem pénz. Csak a szűk körű, a városok periferiáin és megborzad az ember a lakásnak nevezett odúk láttán. És ruházokdásról nem is lehet beszélni. Ezekre rug azon munkáscsaládok gyermekeinek száma, akik lábbeli és ruházat hiányában nem járhatnak iskolába.

A kapitalistákat ezen tarthatatlan helyzet megszüntetésének a szükségességéről szép kenetteljes szölamokkal, újságcikkkel meggyőzni nem lehet. Az UGIR — a gyáriparosok országos szövetsége — megtiltja tagjainak, hogy munkásaikkal kollektív szerződést kössenek. Gazdasági erejükre és különböző irányban elágazó befolyásukra támaszkodva valósággal guzsbakötte és rabszolgasorban tartják a munkásokat. Kivétel csak azon ipari üzemekben van, ahol a munkások szervezeti ereje fel tudja venni a küzdelmet a kapitalisták szervezett erejével. És teszik ezt a kapitalisták ma, amikor a hadfelszerelési megrendelések és a sok kedvező védővám következtében hallatlan hasznot vágnak zsebre.

Az új szakmai szervezetekről szóló törvény

A resicai vasmunkás csoport fennállásának 35 éves évfordulója

A resicai vasmunkások szakmai szervezete, mint amely a romániai szervezett munkások leghatalmasabb védőbástyája, most töltötte be fennállásának 35. évét. Harmincöt év hosszú idő, különösen a munkásszervezet életében. A resicai munkások azonban nemcsak hosszú multra tekinthetnek vissza, hanem eseményekben gazdag multra is. Voltak tragikus eseményei is a resicai munkásságnak, de legnagyobb részben kimagasló, lélekemelő eseményei voltak.

Visszapillantást vetve a resicai munkásmozgalom elmúlt 35 évi eseményeire, minden okunk megvan a jobb jövőbe vetett reményünknek, hitünk pedig megacélosodik, megingathatatlanná válik. A mozgalom csak számos áldozatot követelt a fennmaradása. De az áldozatok mellett kimagaslóan emelkednek a meg-

teljes szervezkedési szabadságot biztosít a munkások részére. Annak láttára, hogy a munkások élnek is ezen jogokkal, a munkaadók nem egy helyen pénzbeli támogatással csatlósai révén akciót indítanak, hogy az ő felügyeletük és befolyásuk alatt szakmai ellen-szervezeteket (breaslákat) alakítsanak. Tudjuk, nem új dolog. Régen is próbálkoztak ilyen trükkökkel a munkaadók. Testvérárulók, pü-pügya szolgálélekü emberek mindig akadnak és akadnak a munkások között ma is. Ezek az ellenszervezetek alkalmasak lehetnek arra, hogy ideig-óráig megbontsák a munkásegységet és szolidaritást, hogy akadályt gördítsenek a becsületes és jogos munkáskövetelések elé, de végeredményben ezek a félrevezetett munkások is tudatára ébrednek helytelen cselekedetüknek, otthagyják az alapostolokat és megtalálják helyüket a munkásosztály igazi szervezeteiben.

Végeredményben százszor igaz, hogy társadalmi életünk ilyen való berendezése, a munkássors eme szomorú helyzete sokakat lesújt, sokakat elcsüggeszt. A fenyegető háborus veszély, a kapitalista világ zsarnoksága, a folyton meg-megújuló kenyérgondok közepette sokan vesznek el a szebb jövőbe vetett reményüket és hitüket. Ezekhez szól elsősorban biztató szavunk az új év kezdetének alkalmából. Az igazságért és egy jobb jövőért folytatott harcok menete megtorpanhat pillanattal, de tartózkodni a végig kitartás nélkül nem lehet. Országunk kormányfői is programjukba vették a munkásosztály erkölcsi, gazdasági és szociális felemelésének elodázhatatlan szükségességét. De ezen kormányprogram megvalósításáért elsősorban a munkásság kell, hogy küzdjön. Ne legyen csak továbbra is Románia munkásosztályának garmadával be nem tartott munkásvédelmi törvényei, hanem küzdjön azoknak tényleges alkalmazásáért.

Erős várunk nekünk az emberiség jobb és jobb jövőjébe vetett hitünk. Erős várunk kell legyen a haladásba vetett hitünk, még ha százszor is újra kell kezdjük a létért való küzdelmet. A hit és remény ösztönösen és tudatosan kell eltöltsön minden becsületesen dolgozó munkástársat. Nem tudjuk mit tartogat az emberiség számára az 1939-es esztendő, de ha lesz hitünk, bizalmunk és egymás iránt való szeretetünk, akkor az elénk tornyosuló nehézségeket könnyebben küzdhetjük le. És ezzel szolgáljuk hazánk, önmagunk és családkunk magasztos érdekeit.

valósulások, amelyek mind azok javát szolgálják, akiknek érdekében megalakult és folytatja áldásos működését: a resicai munkásság érdekeiért. Ezek a megvalósítások az alapító tagok és harcosok áldozatkészségét és akaraterejét fogják bizonyítani az új generációnak. Mert ezek a megvalósítások nem szinesített legendák, hanem a vezetőik és tömegek mozgalmának egyszerű történelmi lefolyása.

A resicai vasmunkások szakszervezete 1903. december 13-án alakult meg. A munkásság háborúelőtti általános helyzetéről sokat beszéltek és sokat írtak. Hogyan nézett ki vajon a háborúelőtti aranykorszak? Körülbelül így: napi 12, 14, sőt 16 órai munkaidő. Fizetéses szabadságról szó sem lehetett. Munkásvédelmi intézkedés ismeretlen fogalom volt. A munkások bánásmódja olyan értelemben történt, mint akik nem tartoznak az emberiség sorába.

A hatóságok egyebet sem tettek, mint hogy minden eszközzel védték a munkaadó érdekeit, a munkásnak pedig semmi joga nem volt. Ugy tünt fel minden, hogy a vállalatot védelmezni kell a munkások ellen. Tehát „valamit“ kellett védjenek a hatóságok.

Abban az időben a reșiței vállalat az állami vasutak (STEG) tulajdonát képezte. Dacára, hogy a vállalat nem volt a mai értelemben megfelelő kiterjedésű, már akkor is a nagy ipari üzemek sorába tartozott és a munkások ezreit foglalkoztatta. A normális munkaidő abban az időben a STEG-nél 12 óra volt. A munkásnak mindössze az a jog adatott meg, hogy a „kegyelmes urak“ zsebeinek megduzzasztásáért agyonkinozza magát. A mester urak, osztályfőnök stb., nyilván úgy gondolkodtak, hogy az „ember“ náluk kezdődik. A hatóságok minden körülmények között a vállalat szolgálatában állottak. Az igazságszolgáltatás bírása mindig a STEG-vállalat embere volt és sohasem ismerte el a munkások igazát. Voltak idők, amikor a munkásoknak csak jogok nélküli kötelezettségeik voltak.

Csak nagyon nehezen érlelődött meg a munkásság tömegeiben az a gondolat, hogy jobb sorsot érdemel és ezt a jobb sorsot egyedül neki kell kiküzdenie, ha senki sincs aki a munkásság helyzetének javításáról gondoskodik. És valóban, senki sem volt. Mert kinek jutott volna a gondolat abban az időben az eszébe, hogy a munkás nemcsak azért van a világon, hogy a föld gyomrából kitermelje a kincseket, a nyersanyagot és azt átformálja, hanem azért is, mert neki is joga van az élethez, joga van az emberi bánásmódnak? A magyar mágnás vagy az osztrák udvari tanácsos gondolt volna erre? Ilyesmi nem született ezeknek a nagy uraknak az agyában. A munkásság saját erejére kellett támaszkodjon és az öntudatra ébredés napja felvirradt. A szervezkedési akarat lángja kigyult és gyorsan terjedt a munkások körében. Hamarosan megjelentek az élen azok az emberek is, akik tevékenységüket konkrét cél irányában fejtették ki, vagyis a munkásság szakszervezetének megalakítására törekedtek. A munkásság eme kívánsága elé (mert eleinte kevés volt ezeknek a száma, de ez a szám folytonosan nőtt) toronyosuló akadályok sokoldalúak voltak és már-már úgy látszott, hogy ezek legyőzése a lehetetlenség határába ütközik. Le kellett győzni a lehetetlent és le is győzték. A reșiței vas- és fémmunkások szakszervezete 1903 december 13-án megalakult.

A szervezett munkások és különösen a szakszervezet alapító tagjai igen mostoha bánásmódban részesültek úgy az igazgatóság, mint a hatóságok részéről. Az elbocsajtások napirenden voltak. Az elbocsajtottak fekete listára kerültek, ami azt jelentette, hogy részükre munkaalkalom sehol sem volt, tehát emigrálni voltak kénytelenek. Az alapító tagok közül sokan Amerikába vándoroltak ki.

Azonban dacára a kemény üldözéseknek, a feltornyosuló akadályoknak, dacára a munkaadó és hajcsárai önkényeskedéseinek, a szakszervezetet fenn lehetett tartani és megerősíteni. A háboru kitörése alkalmával a szakszervezet tagjainak jelentős száma és sokan a vezetők közül kimentek a frontra. Dacára a lelkes harcosok elvesztésének, a szervezet erősödött a háboru alatt is, sőt erős iramban fejlődött ezen idő alatt. 1915-ben a munkások nagy tömegekben csatlakoztak a szervezethez.

A munkafeltételek megjavításának és a bérek felemelésének gondolata mind mélyebb gyökeret vert a munkásszivekben és ezeknek a követeléseknek a szószólója maga a szakszervezet volt. Lépésről-lépésre menve, elérték követeléseik kiküzdését. A munkásság által megválasztott bizalmiférfiakat csak 1917 március havában ismerte el a STEG igazgatósága. Ez az időpont volt az, amikor a vállalat részéről kiküldött megbízottak elsősorban ültek le tárgyalni a munkásság kiküldöttjeivel.

1918-ban a STEG igazgatósága emberei útján kísérletet tett a szakszervezet megbontására. Május havában 154 bizalmiférfit tartóztattak le és a temesvári helyőrségi börtönbe zártak. A börtönből való kiszabadulás után legnagyobb részüket kiküldték a frontra. Azonban a vezetők és a tagok ellen megindított üldözés hiábavaló volt. Sőt ennek a hajszának eredményeképpen a munkások még jobban közeledtek egymáshoz és együtt a szervezet-

hez. A bebörtönzött vagy a frontra küldött vezetők helyébe a tagok választottak másokat és a szervezet fennmaradt.

A háboru befejezése után a reșiței vasmunkások szakszervezete folytatta a tagok érdekeit célzó küzdelmet. A küzdelemnek gyümölcse megérlelődött, a cél nem volt hiábavaló.

Törekvéseiket a munkások átültették a gyakorlati életbe és pedig: a szervezet elismerése, mint a munkások érdekeinek természetesen és jogos védelmi eszköze, 8 órás munkaidő, a munkabérek és munkafeltételek kollektív szerződés útján való rendezése, emberi bánásmód. A munkásoknak a szervezet révén elért egyik legfontosabb vívmánya az a tudat, hogy a társadalmi és állami életben fontos szerepet töltenek be és ezen szerepüknek fogva rendelkezniük is kell az őket megillető jogokkal.

Az elmúlt években beállott fejlődés majdnem kizárólag a szakszervezet javára irandó. Tudott dolog, hogy a reșiței munkásság modern munkásokkal rendelkezik, amelyeket nemcsak a munkásság, de általában a reșiței lakosság is igénybe vesz. A nagy modern munkásokkal a kultúra főfőszékévé vált, sőt az egész lakosság kulturális tevékenysége is összehangolódna vagy meg is bennülne, ha nem volna ez az otthon. A reșiței munkások fogyasztási szövetkezetet állítottak fel, amely az utóbbi években hatalmas fejlődésnek indult.

A szakszervezet különböző szakosztályai, mint a: sport, dalárda, műkedvelő csoport,

könyvtár, előrelendítették a munkásság kultúráját.

A reșiței vas- és fémmunkások szakszervezete, amelyet kezdetben nevelésesnek, később bolond, utópista egyesületnek tekintettek, megvalósította az „utópiák“ nagyrészét és azon az uton van, hogy még többet is megvalósítson.

A szakszervezeti eredmények további kiküzdése a jövőben is attól függ, hogy a munkásság tántoríthatatlanul megmaradjon a maga szervezetében és lelkesen támogassa minden körülmények között és minden időben.

A régi harcosok részéről meghozott áldozat biztatást és bátorságot kölcsönöz a tömegek erejének.

Érdekes véletlen az események folyásában az a körülmény, hogy éppen most kellett a reșiței szakszervezetnek átalakulni munkás szakmai szervezetté (breaslă), amikor dicsőséges multjának 35 esztendejére tesz visszajelentést. Az új rendszer kezdeményezői a társadalmi rétegek között az egyenlőséget hirdetik arra törekedve, hogy a szavakat tettek kövessék.

Reméljük, hogy ebben az új fogalomban a reșiței vasmunkások szervezetét a méltó helyet fogja betölteni, amely mint a dolgozók és küzdők harcos szervét, jogosan megilleti. És reméljük továbbá, hogy a reșiței vasasok szakmai szervezete továbbra is mintaképe lesz a romániai szakmai szervezetek mozgalmának abban a küzdelemben, amelyet a munkásság általános jólétéért, a nép és az állam megerősödéséért folytat.

A vas- és villamossági munkások szakmai szervezeteinek megalakulása

A munkások, magántisztviselők és kisiparosok szakmai szervezeteinek elismeréséről és működéséről szóló törvény azt a rendelkezést tartalmazza, amely szerint a törvény megjelenésekor működő szervezeteknek 2 hónapi határidőn belül alkalmazkodniuk kell a törvény rendelkezéseivel, ha jogi személyiségüket fenn akarják tartani. Ez a határidő 1938 december 12-én lejárt, de miniszteri határozattal 1939 január 15-ig meg lett hosszabbítva.

A szövetséghez csatlakozott szervezeteink többsége, valamint a szövetség is, az első határidőn belül eleget tettek a törvény rendelkezéseinek, hogy ezzel jogi személyiségük elismerését a munkaügyi minisztériumtól elnyerjék. Dacára, hogy a törvény által megszabott határidő igen rövid volt, a szakszervezetek minden erejük latbavetésével igyekeztek a törvény betűjének eleget tenni. A vasmunkások mindenütt erős öntudattal tettek tanúságot kötelezettségeik teljesítése terén.

Igy, szervezett szaktársaink kitartó támogatásával sikerült a szakmai szervezeteket megalakítani a következő tartományokban: Temes, Szamos, Bucegi, Maros, Alduna. Támogatásunkkal megalakult a Bucegi tartományban a vegyipari munkások szakmai szervezete is.

Folyamatban van még az Olt craiovai székhellyel és a Prut iasi székhellyel levő szakmai szervezetek megalakítása.

A Temes-tartomány szakmai szervezeteinek megalakulása

A Temes-tartományban a vas és villamosági munkások 1938 december 4-én tartották meg a reșiței munkásokban szakmai szervezetük alakuló gyűlését. A gyűlésen Bârnau szaktárs elnökölt, a jegyzői tisztséget Gârbovean Simion szaktárs töltötte be. A mandátumvizsgáló bizottság jelentéséből megállapítást nyert, hogy a gyűlésen 38 kiküldött 15 szakszervezet nevében vett részt, amelyek összesen 7281 tagot képviseltek a következők szerint:

Anina 251 tag, 3 kiküldött. Arad 199, 3. Aninosa 139, 1. Bocșa Română 334, 2. Crișeni 38, 1. Hunedoara 784, 2. Lonea 100, 1. Lupeni 393, 1. Nădrag 180, 1. Ferdinand 549,

2. Petroșeni 307, 2. Petrila 83, 2. Reșița 3651, 15. Topleți 55, 1. Vulcan 118 tag, 1 kiküldött. Összesen 7285 tag, 38 kiküldött.

Bârnau elnök szaktárs a gyűlést alapszabályszerűen megnyitotta nyilvánítja, kijelentvén hogy érvényes határozatokat hozhat.

Az új alapszabályok felolvasására kerül sor, amelyek az új törvény rendelkezéseinek megfelelően vannak megalkotva. Az alapszabályok kérdésében több szaktárs szólalt fel és különböző módosító javaslatokat tettek. Az alakuló gyűlés az elnök javaslatára egyhangulag elfogadja az alapszabályokat és kimondja a vas- és villamossági munkások szakmai szervezeteinek megalakítását.

Következett a szakmai szervezet vezetőségének megválasztása, amelynek tagjai a következő szaktársak lettek:

Bârnau Petru, Mustețiu Iosif, Lindner Carol, Klein Francisc, Gemmel Mihály (Reșița), Lăscău Nicolae, Gostian Carol (Hunedoara), Borsai Oszkár (Lupeni), Fancsali Ferdinand (Vulcan), Crișan Avram (Aninoasa), Biró János (Petrila), Gârbovean Simion (Petroșeni), Mureșan Ioan (Bocșa Română), Craiovean Constantin (Anina). Póttagok: Cristor Constantin, Krischer Franz (Reșița), Grava Ioan (Lonea), Melter Francisc (Nădrag), Timiș Romulus (Crișeni).

Ellenőrző bizottság: Todor Constantin (Reșița), Zopota Ioan (Arad), Stanciu Iosif (Petroșeni), Radu Ioan (Ferdinand).

A vezetőség alakuló ülésén egyhangú szavazattal a következőket választották meg: elnök Mustețiu Iosif, alelnök Klein Francisc, titkár Gârbovean Simion és pénztárnok Gemmel Mihály.

A közgyűlés a tartomány fontosabb helyein elhatározta a helyi csoportok felállítását a következő helyiségekben: Anina, Aninoasa, Arad, Bocșa Română, Crișior, Crișeni, Hunedoara, Lonea, Lupeni, Nădrag, Ohaba-Bistra, Petroșeni, Petrila, Reșița, Topleți, Timișoara és Vulcan.

A szövetséghez való csatlakozás ügyében, valamint arra, hogy más szakmai szervezetekkel együtt a szövetség megalakulási formáinak eleget tegyenek, a közgyűlés Bârnau Petru, Mustețiu Iosif, Klein Francisc, Lindner Carol, Stanciu Iosif, Gârbovean Simion és Lăscău Nicolae szaktársakat bizza meg. A szakmai szervezet jogi személyiségének elnyerését célzó formalitások elkészítésével a közgyűlés Gârbovean Simion szaktársat bizza meg.

A közgyűlés határozata folytán a vezetőség

széleskörű szervezési akciót indít meg a tartomány területén, hogy ezzel lehetővé váljék a munkások munkafeltételeinek és munkabéréinek minél előbb való megjavítása.

A napirend kimerítése után az elnök a közgyűlést bezárja.

A Szamos-tartományi vas- és villamosági munkások szakmai szervezetének megalakítása

Ugyancsak december 4-én tartották meg a Cluj-i városban a Szamos-tartományi vas- és villamosági munkások szakmai szervezetének alakuló közgyűlését. Az alakuló közgyűlésen résztvettek Cluj, Oradea és Satu-Mare szakszervezeteinek kiküldöttjei 1500 szervezett munkás képviselőjében.

Stan Vasile szaktárs nyitotta meg a közgyűlést, rámutatva a közgyűlés összehívásának céljára, majd az alapszabályok felolvasása következett. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az alapszabályokat, egyben kimondta a Szamos-tartományi vas- és villamosági munkások szakmai szervezetének megalakítását. A kandidáló bizottság javaslatára a közgyűlés a következő szaktársakat választja be a vezetőségbe: Stan Vasile, Bruder Ferenc, Gârbovan Gheorghe (Cluj), Knezsinek Gyula (Oradea), Geliştean Ioan, Polifka József (Cluj), Moşuţ Constantin (Oradea), Bereczki Károly (Cluj), Veres Gyula (Satu-Mare), David Nicodiu, Krausz József, Veisz Adalbert (Cluj), Butuza Vasile (Baia Mare). Póttagok: László Domokos, Rusu Vasile (Cluj), Pop Ioan (Oradea), Bobariu Simion (Cluj), Bozoki Vasile (Oradea).

Ellenőrzőbizottság: Mărginean Ioan, Daróczi Károly (Cluj), Pop Vasile (Oradea), Farkas Ottó (Cluj).

A vezetőség alakuló ülésén a különböző tisztségek betöltésére meg lettek választva: Elnök Stan Vasile, alelnök Gârbovan Gheorghe, titkár Bruder Ferenc, pénztárnok Polifka József.

A közgyűlés a tartomány fontosabb helyeiben csoportok felállítását határozta el, nevezetesen: Oradea, Satu-Mare és Baia-Mare.

A napirendi pontok kimerítésére való tekintettel az elnök a közgyűlést bezárja.

A „Bucegi” tartomány vas- és villamosági munkások szakmai szervezetének alakuló közgyűlése

A „Bucegi” tartományi vas- és villamosági munkások szakmai szervezetének alakuló közgyűlése december 11-én volt megtartva a Bucureşti-i „Casa Poporului” munkásokon helyiségében.

A közgyűlést délelőtt 11 órakor nyitotta meg Rusu Simion elnök szaktárs.

Az elnök megállapítja, hogy 17 küldött vesz részt a közgyűlésen, képviselve 3100 tagot, az alábbi helységekből: Bucureşti 1306 tag, Braşov 149, Boldeşti 100, Câmpina 652, Giurgiu 66, Moeni 17, Mîslea 40, Ploeşti 523, Târgovişte 26, Tîntea 174, Tohanul vechi 47, összesen 3100 tag.

Tekintettel arra, hogy a taglétszám eléri a törvény által előírt munkáslétszám 10%-át, melynek alapján a szakmai szervezet törvényesen megalakulhat, az elnök a közgyűlést szabályosnak nyilvánítja.

Következik az alapszabályok felolvasása és a különböző felvilágosítások után a közgyűlés az alapszabályokat egyhangulag elfogadja.

Az alapszabályok elfogadása után az elnök a „Bucegi” tartomány vas- és villamosági munkások szakmai szervezetét megalakultnak nyilvánítja.

A közgyűlés csoportok felállítását határozza el az egyes helységeken, nevezetesen: Bucureşti, Ploeşti, Câmpina, Boldeşti, Mîslea, Valea Voiozilor, Braşov, Giurgiu, Tohanul vechi. A közgyűlés felhatalmazza a vezetőséget, hogy a szükséges körülményekhez képest más helységeken is állítson fel csoportokat.

A vezetőség választása

A közgyűlés a vezetőség megválasztására tér át és a kandidálóbizottság javaslatára a következő szaktársakat választja meg: Elnök

Rusu Simion, alelnök Florea Nicolae, titkár Crăciun Petre, pénztárnok Pălişoiu Ilie (Bucureşti), vezetőségi tagok: Ghica Gheorghe (Ploeşti), Rădulescu Gheorghe (Câmpina), Stînghe Nicolae (Braşov).

Ellenőrzőbizottság: Bogdea Ioan (Bucureşti), Dregicean Ioan (Boldeşti), Benedek Gavril contabil autorizat (Bucureşti).

Vezetőségi póttagok: Ducu Ştefan, Spârlea Constantin, Petrescu Constantin (Bucureşti), Ionescu Anton (Câmpina).

Ellenőrzőbizottsági póttag: Milan Mişcov (Bucureşti).

A Szövetség alakuló közgyűlésére a gyűlés Florea Nicolae és Crăciun Petre szaktársakat jelöli ki.

A törvény által előírt formalitások elvégzésére a közgyűlés Rusu Simion szaktársat tartalmazza fel.

Más tárgy nem lévén napirenden, az elnök a közgyűlést bezárja.

Maros tartomány szakmai szervezetének alakulása

A Maros tartományi vas- és villamosági munkások szakmai szervezetének alakuló közgyűlése december 8-án volt megtartva Sibiu-ban. A tartományban működő 7 csoport kiküldöttjein kívül a szebeni munkásság is jelentős számban vett részt a közgyűlésen.

A közgyűlést Lindner Dezső szaktárs nyitotta meg, üdvözölve a megjelent tagokat, valamint Şerbu Grigorie szaktársat, mint a Szövetség kiküldöttjét.

Bob szaktárs a tg.-mureşi vasmunkások üdvözlését tolmácsolja. Şerbu szaktárs a tartomány szakszervezeti mozgalmáról tesz rövid jelentést.

Ezután a közgyűlés a mandátum felülvizsgáló bizottság tagjait választja meg az alábbiak szerint: Bob Ioan, Dobra Nicolae és Prunean Gheorghe szaktársakat.

Bob szaktárs a bizottság jelentését terjeszti elő, amelynek alapján 18 küldött 980 tag képviselőjében vesz részt a közgyűlésen. Képviselve vannak a következő helységeket csoportjai: Câmpina-Turzii, Medias, Sibiu, Tg.-Mureş, Turda, Uioara.

Az elnök felolvassa az új alapszabályokat és többek hozzászólása után szavazásra teszi. Kisebbségi módosításokkal a közgyűlés az alapszabályokat egyhangulag elfogadja.

Az utolsó napirend során a közgyűlés a következő szaktársakat választja be a vezetőségbe: Elnök Lindner Dezső, alelnök Bob Ioan, titkár Muntean Augustin, pénztárnok Sterz János, vezetőségi tagok: Pruneanu Gheorghe, Ursu Dionisie, Stelz Mihály, Dobra Nicolae, Boar Mihail.

Ellenőrzőbizottság: Achim Vasile, Savu Teodor, meghatalmazott könyvelő Petruşiu Nicolae.

Póttagok: Manea Ioan, Medescu Gheorghe, Farkas András, Fülöp Sándor és Socaciu Gheorghe.

A napirend kimerítése után az elnök a közgyűlést bezárja.

Az Alduna-tartományi vas- és villamosági munkások szakmai szervezetének közgyűlése

Az Alduna-tartományban, Brăila-n, december 11-én tartották meg szaktársaink a vas- és villamosági munkások szakmai szervezetének alakuló közgyűlését. Mihai Andreescu szaktárs nyitotta meg a közgyűlést és röviden ismertette a gyűlés összehívásának célját.

Ezután a mandátum-felülvizsgáló bizottság tagjait választja meg a közgyűlés, amelynek tagjai Soare Vasile és Bratu Petru.

Soare szaktárs ismerteti, hogy 13 küldött 450 tag képviselőjében van jelen a közgyűlésen.

Következett az alapszabályok felolvasása, amelyhez több szaktárs szólalt fel.

Az elnök szavazásra bocsátja az alapszabályokat, amit a közgyűlés egyhangulag elfogad.

A közgyűlés egyben kimondja az Alduna-tartományi vas- és villamosági munkások szakmai szervezetének megalakulását.

A vezetőség megválasztása

A közgyűlés a vezetőségbe a következő szaktársakat választja meg: Cucu Gheorghe, Mihai Andreescu, Stan Trifon, Lupu Vasile, Scherber Adalbert, Ioan Vasile, Dinu Simion.

Póttagok: Gheorghe Vechiu, Ioan Pascu, Rusu Mihalache.

Ellenőrző bizottság: Ştefănescu Gheorghe, Boni Ştefan. Póttag: Zodiă Niţă.

Csatlakozás a Szövetséghez

Az elnök javaslatára a közgyűlés kimondja a szakmai szervezet csatlakozását a Szövetséghez.

A törvény által megkövetelt formalitások elvégzésére a közgyűlés Cucu Gheorghe szaktársat bizza meg.

A közgyűlés megbizta a vezetőséget, hogy a tartomány fontosabb helyeiben csoportokat állítson fel.

A napirendi pontok kimerítése után az elnök a közgyűlést bezárja.

A munkaszerződés törvényének új végrehajtási utasítása ellentétben áll a törvénnyel

1938 október hó 19-én a Monitorul Oficial 243. számában megjelent a munkaszerződésekről szóló törvény 49., 78. és 89. cikkeinek módosítása.

Ebben a törvénymódosításban többek között bennfoglalatik az a rendelkezés is, hogy az a fél, amelyik az egyéni szerződést fel akarja bontani, köteles a másik felet erről írásban értesíteni és megindokolni a felmondást.

Már-már azt hittük, hogy a munkásságnak egy igen régi sérelme került megoldásra, mert valóban rengeteg visszaélést követnek el a munkaadók a munkáselbocsátások tekintetében.

Azonban örvendezésünk túlkora volt.

Ez a törvény alig egy hónap leforgása alatt már kiszervezett. Olyan volt, mint a tiszavirág, amely egyetlen éjszakán virágzik és aztán meghal, kimulik az élek sorából.

Igy jártunk a törvénnyel is, mert megjelenésétől számított egy hónap határidőn belül, azaz 1938 november 21-én (Mon. Of. 271. sz.) megjelent a módosított törvény végrehajtási utasítása, amely ellentétben rendelkezéseivel elveszi azt, amit a törvény ad, vagyis lehetővé teszi az elbocsátásokat, amit a fenti törvény megszigorítani akart.

Igy a végrehajtási utasítás 80. cikkének 6–12. bekezdései egy egész sorozat olyan rendelkezést tartalmaz, amelyek alapján az elbocsátások nem képeznek visszaélést.

Ennélfogva a végrehajtási utasításban megszüntetett privilégiumok alapján a munkaadók ugyanolyan könnyen eszközölhetik az elbocsátásokat, amint azt a múltban is tették.

A végrehajtási utasítás tartalmazza azt a kitételeket, hogy a munkaadó elbocsáthatja a munkást, amikor képzetesebb, alkalmasabb és olcsóbb munkaeót akar alkalmazni. Most már csak az szükséges, hogy az elbocsátás indokának a munkaadó jogi formát adjon és akkor marad minden a régi, szabad prédájává kitéve a munkaadói önkénynek.

Közlemény

A munkásmozgalom erkölcsével összeütköző cselekedetek miatt a Központi Vezetőség Muntean Nicolae volt központi titkárt állásától végleg felmentette.

Özponti Titkárság

A vasmunkások

1939. évi

Zsebnaptára

gazdag tartalommal jelent meg

A naptár pótolhatatlan kézikönyv minden vas- és vegyipari munkás számára. — A naptár ára 25 lei. Megrendelhető a Szövetség központi titkárságánál: Bucureşti, Strada Cazarmei 11. szám.

A vas- és villamossági szakmai szervezetek szövetségének alakuló közgyűlése

December hó 11-én lett megtartva Bucureștiben a vas- és villamossági szakmai szervezetek szövetségének alakuló közgyűlése.

A közgyűlésen résztvettek az alábbi szakmai szervezetek küldöttei:

„Bucegi” tartomány szakmai szervezete képviselőiben Florea Nicolae és Crăciun Petre.

„Mureș” tartomány szakmai szervezete képviselőiben Lindner Dezső és Bob Ioan.

„Someș” tartomány szakmai szervezete képviselőiben Bruder Ferenc és Krausz József.

„Timiș” tartomány szakmai szervezete képviselőiben Bărnau Petre, Mustețiu Iosif, Klein Franz, Lindner Carol, Stanciu Iosif, Lăscău Nicolae, Gârbovean Simion. A Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetségének képviselőiben Bartalis Sándor, Rusu Simion és Șerbu Grigorie.

Bărnau szaktárs megnyitja a közgyűlést és rövid ismertetést nyújt arról, hogy a szakmai szervezetekről szóló törvénnyel kapcsolatban Szövetségünk a törvény rendelkezéseinek megfelelően kell módosítsa alapszabályait.

Gârbovean szaktárs az új alapszabályokat olvassa fel és többek hozzászólása után a közgyűlés az alapszabályokat egyhangulag elfogadja.

Ezután a közgyűlés a jelölőbizottságot választja meg, amelynek tagjai: Stanciu Iosif, Klein Franz,

Florea Nicolae.

A jelölőbizottság munkájának befejeztével az új vezetőség megválasztására vonatkozó javaslatát teszi meg, amelynek alapján a vezetőségbe a következő szaktársakat választja meg a közgyűlés:

Bărnau Petre, Gârbovean Simion, Rusu Simion, Bartalis Sándor, Bruder Ferenc, Florea Nicolae, Lindner Carol, Klein Franz, Radu Ioan, Lăscău Nicolae, Borsai Oszkár, Dobra Nicolae, Stan Vasile és Klein Ioan.

Ellenőrzőbizottság: Mustețiu Iosif, Stanciu Iosif, Gömöri Ferenc, Gogu Rădulescu.

Póttagok: Gemmel Mihály, Mureșan Ioan, Crăciun Petru, Knezsinek Gyula, Lindner Dezső.

A Szövetség jogi személyiségének elismerésére vonatkozó i. atok benyújtásával a közgyűlés Gârbovean és Rusu szaktársakat bizza meg.

A megválasztott vezetőség alakuló ülésén a különböző tisztségek betöltésére a következőket választotta meg a vezetőség:

Elnök Bărnau Petre, alelnök Gârbovean Simion, titkár Rusu Simion, pénztárnok Bartalis Sándor.

A központi vezetőség végrehajtóbizottsága megbízást kapott a Szövetség ügyeinek vezetésére a legközelebb megtartandó vezetőségi ülésig.

Más tárgy nem lévén napirenden, az elnök a közgyűlést bezárja.

Közgyűlések

Oradea

Oradeán a szövetségünkhöz tartozó szakcsoport tagjai és a nemzeti szakszervezet tagjai együttes alakuló közgyűlést tartottak. A közgyűlésen a szövetségünk és a Szamos-tartományi breasla képviselőiben Pálffy és Stan szaktársak jelentek meg.

A közgyűlés elnöki tisztségére Stan szaktársat választották meg, aki meleg szavakban üdvözölte a megjelenteket és a breasla részéről a legmesszebbmenő támogatásról biztosította Oradea szervezett munkásságát.

Pop Alexandru szaktárs a két szervezet részéről kiküldött bizottság jelentését terjesztette elő. A bizottság hosszas és beható tárgyalások után olyan megállapodásra jutott, hogy elengedhetetlenül szükségesnek tartja a két szervezet egyesülését. Majd a részletkérdéseket ismerteti és végül felhívást intéz a jelenlevők-höz és kéri, hogy borítsanak fátlyolt a mult eseményeire, ne csak szervezetiileg, hanem lelkileg is egyesüljenek, hogy így egyesült erővel szolgálják úgy a haza, mint a munkásosztály érdekeit.

Pálffy szaktárs a szövetség üdvözlését tolmácsolja. Örömeinek ad kifejezést, hogy az oradeai vasmunkásság végül egymásra talált és kéri, hogy az egységet és testvéri szolidaritást őrizték meg és a szövetségnek legyenek áldozatkész, kitartó tagjai. Beszéde további részében áttekintő tájékoztatást nyújt az ország vas- és fémmunkásainak helyzetéről.

A jelentéseket a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette és a most már egyesült szakmai szervezet vezetésére 11 tagból álló vezetőséget választott.

A Szövetség részéről e helyen is üdvözöljük oradeai szaktársainkat és reméljük, semmi olyan nézeteltérés nem fog közbejönni ami elválaszt egymástól, hanem közös erővel és akaratl fogjuk előbbre vinni a munkásosztály érdekeit.

Satu-Mare

A szatmári vas és fémmunkások december hó 11-én jól látogatott közgyűlést tartottak, amelyen mintegy 250 tag vett részt. A gyűlést Becze István szaktárs nyitotta meg. Ismertetést nyújtott a szatmári vasmunkások gazdasági helyzetéről, amely messze mögötte marad más városok munkásai életnivójának.

A Szövetség és a Someș-tartományi vasas-breasla részéről Pálffy szaktárs vett részt a gyűlésen, aki tartalmas beszéd keretében ismertette a szakmai szervezetekről szóló törvény

rendelkezéseit. Majd kitért a vasmunkások szervezkedésének szükségességére, mert csak szervezkedés útján érhet el a munkásság jobb gazdasági és szociális helyzetet. A közgyűlés egyhangu lelkesedéssel fogadta Pálffy szaktárs előadását.

A közgyűlésen résztvett munkások egyhangulag elhatározták, hogy minden erejükkel odahatnak, hogy erőteljes vasas-breaslat teremtsenek Someș tartományban.

Az új vezetőségbe a következő szaktársakat választották meg: elnök Becze István, alelnök Lipovean Ioan, titkár Veress Gyula, pénztárosok Bánóczi Lajos és Lănczky Zoltán, jegyzők Nemes Imre és Váradi Mihály, ellenőrök Veress Zsigmond, Villás Sándor, Makkai Károly és Dobai Sándor, választmányi tagok Szamolvits János, Ur István, Klekner Román és Mihálka Pál.

Végül többek felszólalása után kimondták, hogy mozgalmat indítanak, kollektív szerződés megkötése ügyében. Valamint választottak egy 13 tagból álló kulturbizottságot.

A szatmári vasmunkásmozgalom hosszú évek óta tértelenségre volt ítélve az ottani munkásság nemtörődömsége folytán. Ennek következtében a fizetések és munkafeltételek a lehető legtűrhetőbbek, mert azokat a munkaadók egyoldaluan állapították meg. Most szükséges, hogy a megkezdett szervezkedés ne csak szalmaláng legyen, mert a helyzetet csak lelkesedéssel és kitartó szervezeti erő igénybevételével lehet változtatni

Ohaba-Bistra

Ohababistrai szaktársaink november 20-án közgyűlést tartottak.

A közgyűlést Radu elnök szaktárs nyitotta meg délután 3 órakor. Ismerteti a közgyűlés célját és miután megállapítja, hogy a tagok megfelelő számban jelentek meg, rátér a napirend első pontjára: a szakmai szervezetekre vonatkozó törvény magyarozatára.

A szakmai szervezetek működésére és elismerésére vonatkozó új törvényt román nyelven Todor szaktárs Reșitáról, ismerteti, majd Lindner reșitai szaktárs német nyelven ad idevonatkozó magyarozatokat.

Rátérve a napirend 2-ik pontjára: a vasas-breasla alakítására, a közgyűlés egyhangulag elhatározza, hogy az ohababistrai vasasszervezet hozzájárul a Timis-tartománybeli vas- és villamossági szakmai szervezet megalakításához. Ugyiszintén egyhangulag tudomásul veszi az előterjesztet alapszabálytervezetet és a tartományi szakmai szervezet alakuló-gyűlésére Radu János és

Brasi István szaktársakat küldi az ohababistrai csoport képviselőjében.

Az ohababistrai vezetőség az év végéig helyén marad s majd évvégi zároközgyűlés fogja az új vezetőséget megválasztani.

Radu szaktárs végül jelentést tesz a folyamatban levő kollektív szerződés tárgyalásokról és miután meleg szavakkal kéri a szaktársak kitartó együttműködését, a közgyűlést bezárja.

A zárnești vegyipari szakmai szervezet megalakulása

A vegyiparban dolgozó zárnești munkások december 8-án tartották meg a szakmai szervezetük alakuló gyűlését. Az alakuló gyűlés levezetésére elnöknek Velcea Dumitru, titkárnak Parcea Militon szaktársat választják meg. Az elnök szaktárs üdvözölve a megjelent tagokat, a közgyűlést megnyitottnak nyilváníja és egyben részletesen ismerteti a szakmai szervezetekről szóló főrvény rendelkezéseit.

Következett ezután az alapszabályok felolvasása, amelyet a közgyűlés egyhangulag elfogad. Az új vezetőség megválasztása során a közgyűlés egyhangulag a következő szaktársakat választja meg:

Velcea Dumitru, Anton Comșa, Nisca Ștefan, Oancea Gheorghe, Lepădatu Samoilă, Boca Ioan, Romanic Ioan, Parcea Militon, Zară Ștefan.

Póttagok: Nișcov Nicolae, Zară Nicolae, Morilean Ioan.

Ellenőrző bizottság: Dan Andrei, Lupu Gheorghe, Mastan Teodor.

Ezenkívül még két tagot jelöl a közgyűlés a jegyzőkönyv hitelesítésére és egyben meghatalmazza Velcea Dumitru elnök szaktársat, hogy a szakmai szervezet személyiségének elnyerésére megtegye az intézkedéseket.

Más tárgy nem lévén napirenden, az elnök a közgyűlést bezárja.

Ugyanazon a napon összeült az újonnan megválasztott vezetőség, hogy kebeléből kijelölje tagjait a különböző tisztségek betöltésére. Megválasztottak: elnök Velcea Dumitru, alelnök Parcea Militon, titkár Comșa Anton és pénztárnok Nișcov Ștefan.

Vasipari hírek

Nagy csőmegrendelést kapott a Malaxa a C. F. R.-től. A Malaxa Művek, amint ismeretes, nagy arányokban kezdte meg az acélcso-gyártást. A Malaxa Művek által előállított acélcso, szakmai megállapítás szerint, teljes mértékben feleslegessé teszi az acélcsoimportot. A C. F. R. 10,333.400 lej értékben rendelt a Malaxa Művektől acélcsoveket.

Új fémpari részvénytársaság Szatmáron. Szatmáron új fémpari részvénytársaság alakult, amely a szatmári Unio vagongyár üresen maradt helyiségeiben rendezi be üzemét. A részvénytársaság Uzinale Metal-Union S. A. cím alatt alakult meg, egyelőre 1,650.000 lej alaptőkével, amely később fokozatosan emelhető. A vállalat elsősorban Triplex rendszerű fürdőkályhakarongokat, szeszfűző üstöket, a vegyiparban szükséges üstöket krómnikkel és acélből készült háztartási cikkeket, kávépörkölő berendezéseket, automobillámpákat és villamossági készülékeket fog gyártani. Az első igazgatóság tagjai a következők: Dr. Ilie C. Barbul, ing. Eugen Bota, ing. Paul Heidenhoffer, Suta Péter, Aurel Dragoș, Rosenberg Adolf, Fechete Zoltán, Adrian Demian és dr. Eugen Barbul.

Újabb hitelt kapott az Astra Vagon a Credit Industrialtól. Az Astra Első Román Vagon- és Motorgyár Rt. a Credit Industrialtól két újabb hitelt vett igénybe. Az egyik 40,272.170 lejes hitel fedezetül lekötötte a hadfelszerelési minisztériumtól járó követelését, a másik 16 millió 50.000 lejes hitel fedezetül pedig 76 millió 600.000 lej névértékű kincstári bon szolgál.

Szállítási kedvezmény. Mecher Testvérek temesvári játékárugyár, petróleumfűzők, alumíniumkapszulák, doboznyitók, jégsekrények, vaslemezből készült tálcák szállítására 45 százalékos fuvardíjkedvezményt kapott.